Fjölbrautaskóli Suðurlands

SAGA3MS05

Kennsluáætlun – vorönn 2025

Kennari/ar: Tómas Davíð Ibsen Tómasson **Skammstöfun:** TDT

Áfangalýsing:

Í þessum áfanga eru valin tímabil og svið fjölþættrar menningar kannaðar. Skoðað verður menningu út frá myndlist, byggingarlist, bókmenntum, heimspeki, lifnaðarháttum og hugarfars þess tíma. Fjallað verður um hin ýmsu samfélög sem mótað hafa vestræna menningu og munu nemendur kynnast þeim samfélögum og hugmyndum sem hafa mótað okkar skilning á menningu, fegurðargildi, trú, lífsýn og gildismat. Munu nemendur kynnast gildismati, lifnarðarháttum og stöðu kynjanna á öðrum tíma og bera saman við samfélag okkar tímum. Gert er ráð fyrir að að jafnaði sé staldrað við og skipulega rætt um aðferðir, eðli heimilda og tengsl efnisþátta.

Notast verður við skilamöppu þar sem nemendur svara spurningum í tíma eftir hvern fyrirlestur og safna þeim saman í skilamöppuna ásamt tímalínunum sem þau skila í lok annar. Einnig verða umræður í tíma um efni áfangans og túlkun á því. Nemendur munu fá tækifæri að dýpka þekkingu sína á ákveðnum hluta menningasögunnar og/eða listasögunnar samkvæmt þeirra áhugasviði og vinna úr því.

Þekking, leikni og hæfni

Þekkingarviðmið:

Nemandi afli sér þekkingar og skilnings á:

- Helstu þáttum í mótun vestrænnar menningar frá fornöld fram á 19. öld
- Orsökum þeirra og áhrifum á framvindun mála.
- Heimildaöflun
- Kynna ákveðið viðfangsefni sem byggir á ítarlegri heimildaöflun

Leikniviðmið:

Nemandi skal hafa öðlast leikni í:

- Færa rök fyrir máli sínu
- Nota heimildaskrá
- Skrifa fræðilega texta
- Geti lýst aðstæðum á tilteknum tíma og rakið atburðarás í stórum dráttum

- Skýra helstu viðburði viðfangsefnisins
- Geri greinarmun á staðreynd og túlkun
- Dragi sjálfur ályktanir og taki afstöðu til mála
- Að flytja af nokkru öryggi endursagnir, kynningar og lýsingar á tilteknum málefnum

Hæfniviðmið:

Nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Kynna fræðilegt efni á viðeigandi hátt
- Fært rök fyrir niðurstöðum
- Geri sér grein fyrir orsökum og afleiðingum
- Geti rakið þróunarferli einhvers þjóðfélagsþáttar s.s. hugmyndar, atvinnuvegar, menningarsvæði
- Tengt atburði menningasögunnar við okkar tíma
- Geti sýnt kunnáttu sína í ljósu og samfelldu mál.

Námsefni:

Kennslubók: **Þættir úr menningarsögu** eftir Heiðrúnu Geirsdóttur, Jón Gunnar Þorsteinsson og Margréti Gunnarsdóttur. Vefheimildir, bækur á bókasafni.

Áætlun um yfirferð og verkefnaskil:

Vika	**Námsefni (kennslubók)**	**Verkefni og próf**
1 (15. - 17.jan)	Kynning á áfanga	Umræður Verkefni um hefðir
2 (20. – 24. jan)	1 – A. Forsöguleg list og egypsk list 1. Samfélag, upphaf heimspeki og sjálfsmyn Grikkja	
3 (27. – 31.jan)	2. Daglegt líf í Grikklandi 3. Heimspeki og listir	
4 (3. – 7. feb)	4. Hellenisminn breiðist út 5. Rómaveldi – stjórnmál og lög	Umræður
5 (10. – 14. feb)	6. Rómaveldi – menning og listir 7. Daglegt líf í Róm	Skilaverkefni
6 (17. – 21. feb)	Prófavika	Próf 1
7 (24.– 28. feb)		Verkefni um menninga- eða listasögu
8 (3. – 7. mar)		Verkefni um menninga- eða listasögu
9 (10.– 14. mar)	8. Upphaf kristni 9. Karlamagnús, háskólar og Mikligarður	Miðannarmat

10 (17. – 21. mar)	10. Islam og krossferðir 11. Endurreisn, listin, einstaklingurinn	
11 (24.– 28. mar)	12. Barokk, einvaldar, hirðlíf 13. Holland á 17. öld	
12 (31.mar – 4. apr)	Prófavika	Próf 2
13 (7. – 11. apr)	Heimildaverkefni	Heimildaverkefni
14 (22. – 25. apr)	14. Öld óhófs og upplýsingar	Umræður
15 (28.apr – 2. maí)	15. Umbrotatími í mannlífi og listum Skilaverkefni	
16 (5.– 9. maí)	Munnleg próf	Munnleg próf
17 (12. – 14. maí)	Lok áfanga og skrap	

Sérreglur áfangans:

Nemendur skulu skila verkefnum á réttum tíma. Sein skil geta dregið niður einkunn verkefnisins og nemandi sem skilar verkefni og seint mun vera dreginn niður 1 heilan. Nemendur fæddir 2005 og fyrr geta samið við kennara um þátttöku og viðveru. Mæting og þátttaka er forsenda skilamöppunnar. Ef verkefni er stolið/tekið frá öðrum fær verkefni 0. Ef grunur er um notkun gervigreindar þarf nemandi að gera munnlega grein fyrir verkefninu og hvernig það var unnið. Félagsgreinadeildin er að vinna að samræmdum reglum um notkun gervigreindar og koma þær áherslur á önninni. Ef nemandi skilar inn verkefni eftir að skilafrest er lokið þá lækkar einkunnina um einn heilan.

Námsmat:

Námsmat	**Lýsing**	**Vægi**
Skilamappa	Spurningar, tímaásar og leiðréttingar	20%
Heimildaverkefni	Unnið með fjölbreyttar heimildir	10%
Próf	Skrifleg	30%
Menninga-/listaverkefni	Verkefni	10%
Munnlegt próf	Munnlegt próf	10%
Verkefni	Fjölbreytt verkefni og námsmat	20%

Kennsluáætlun er gerð með fyrirvara um breytingar.

13. janúar 2025 Tómas Davíð Ibsen Tómasson